

1008.**Rozporządzenie Ministra Robót Publicznych**

z dnia 19 grudnia 1924 r.

o organizacji Zarządu Dróg Wodnych.

Na podstawie art. 8 ustęp 1) ustawy z dn. 9 lipca 1919 r. (Dz. U. R. P. № 59 poz. 356) w brzmieniu nadanem jej przez ustawę z dnia 31 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. № 79 poz. 768) oraz artykułu 3 ustawy z dnia 29 kwietnia 1919 r. o organizacji i zakresie działania Ministerstwa Robót Publicznych (Dz. P. P. P. № 39 poz. 283) zarządza się co następuje:

§ 1. Zadania przewidziane ustawą z dn. 9 lipca 1919 r. o budowie kanałów żeglownych, tudzież regulacji rzek żeglownych i splawnych w brzmieniu nadanem jej przez ustawę z dnia 31 lipca 1924 r.

(Dz. U. R. P. № 79 poz. 763) obejmują istniejące Dyrekcje Dróg Wodnych w Warszawie i Wilnie w następującym zakresie.

§ 2. Dyrekcja Dróg Wodnych w Warszawie obejmie pod względem terytorjalnym:

- a) Wisłę poniżej ujścia Przemszy do granicy Państwa i jej dopływy:
 - 1) Przemszę poniżej połączenia się Białej i Czarnej Przemszy,
 - 2) Dunajec poniżej ujścia Łososiny,
 - 3) Nidę poniżej połączenia się Białej i Czarnej Nidy,
 - 4) San poniżej ujścia Wisłoku,
 - 5) Wieprz poniżej ujścia Bystrzycy,
 - 6) Pilicę poniżej ujścia Wołborki,
 - 7) Bug poniżej ujścia Raty.
- b) Narew poniżej ujścia Narewki z dopływami:
 - 1) Supraślą poniżej Sokółdy,
 - 2) Pisą od granicy Państwa,
 - 3) Omulewem od granicy Państwa,
 - 4) Orzycem od wsi Drażewo.

§ 3. Dyrekcja Dróg Wodnych w Wilnie obejmie:

- a) Niemen w granicach Państwa z żeglownymi i spławnymi odcinkami i dopływów,
- b) Prypeć od ujścia Turyji do granicy polsko-rosyjskiej z dopływami:
 - 1) Stochodem od Majdanu,
 - 2) Styrem od Beresteczka z Ikwą,
 - 3) Horyniem od granicy polsko-rosyjskiej,
 - 4) Słuczą wołyńską od granicy polsko-rosyjskiej,
 - 5) Jasiołdą od Truchnowicz,
- c) Kanał Królewski ze skanalizowanymi odcinkami Piny i Muchawca,
- d) Kanał Ogińskiego i skanalizowane przestrzenie Szczary i Jasiołdy,
- e) Kanał Augustowski wraz z Biebrzą od wsi Ponarlice do ujścia do Narwi,
- f) Graniczną przestrzeń Dźwiny z dopływami:
 - 1) Dżisną poniżej ujścia Łuczanki,
 - 2) Dryją od Surmaczowa w dół.

§ 4. Nieobjęte § 2 i 3 niniejszego rozporządzenia przestrzenie rzek podlegać będą zarządowi właściwych urzędów wojewódzkich.

§ 5. Do obowiązków Dyrekcji Dróg Wodnych należy:

A. W dziale administracji wodnej:

- 1) zarząd i ewidencja wszelkiej własności państwowej związanej z gospodarką wodną tak nieruchomej jak ruchomej w granicach szczegółowych przepisów,
- 2) inspekcja żeglugi i spławu oraz rejestracja statków,
- 3) sygnalizacja stanów wody, pochodzenia lodów i t.p.,
- 4) sprawy hydrograficzne w rozmiarach przepisanych rozporządzeniem o służbie hydrograficznej,
- 5) współdziałanie w sprawach wodnych z władzami wojewódzkiemi na żądanie tych władz.

B. W dziale budowlanym:

- 1) opracowywanie generalnych i szczegółowych projektów regulacji rzek i kanałów żeglugi, tudzież projektów portów zimowisk i t. p. urządzeń potrzebnych dla żeglugi,

- 2) zatwierdzanie szczegółowych kosztorysów nowych budowli w ramach zatwierdzonych przez Ministerstwo Robót Publicznych, kosztorysów generalnych i programu robót w granicach budżetu i do wysokości kwoty perjodycznie przez Ministerstwo Robót Publicznych ustalanej,

- 3) zatwierdzanie w granicach budżetu projektów i kosztorysów na wszelkie roboty zachowawcze,
- 4) rozpisywanie i przeprowadzanie przetargów, oraz zawieranie umów na dostawę materiałów budowlanych lub na wykonanie budowy w granicach jednorocznego budżetu i zatwierdzonego programu robót, przy zachowaniu obowiązujących w tym względzie przepisów,

- 5) utrzymanie należytej głębokości w nurcie celem niesienia doraźnej pomocy żegludze,
- 6) dokonywanie stałej kontroli budowlanej i przeprowadzanie odbioru wykonanych robót,
- 7) sprawdzanie należytości rachunków i asygnowanie.

C. W dziale administracji wewnętrznej:

- 1) mianowanie i przyjmowanie służby rzecznej niższej — jak nadzorców rzek, wytycznych-gajowych, służby na parostatkach i pogłębiarkach w granicach etatów i przeznaczonych na ten cel kredytu,

- 2) przyjmowanie kontraktowych urzędników z płacą od XII do VIII kategorii włącznie w ramach zezwolenia Ministerstwa Robót Publicznych,

- 3) przeznaczanie podległych dyrekcji funkcjonariuszów do VIII stopnia włącznie na miejsca służbowe,

- 4) udzielanie urlopów do dni 8, oraz urlopów wypoczynkowych wszystkim urzędnikom i funkcjonariuszom, dyrekcji i podległych zarządów,

- 5) udzielanie remuneracji i zapomóg w granicach upoważnień,

- 6) zwracanie się do Prokuratury Generalnej o poradę i zastępstwo prawne w sprawach poruczonych administracji dyrekcji względnie podległych jej zarządów.

§ 6. Dyrekcja Dróg Wodnych w Warszawie składa się:

- 1) z wydziału ogólnego dla załatwiania spraw osobowych, spraw ogólnej administracji, budżetowych, rachunkowych, opinii prawnych, ewidencji i regulowania praw własności gruntów z wyjątkiem ewidencji i regulowania praw własności gruntów wzdłuż dolnej Wisły od km. 684 pod Włocławkiem, wreszcie dla prowadzenia kancelarii dyrekcji,

- 2) z wydziału budowlanego dla górnej Wisły od Przemszy do Kamienny wraz z dopływami wymienionymi w ustępach 1), 2), 3) i 4) punktu a § 2 niniejszego rozporządzenia, dla zatwierdzania projektów i kosztorysów robót konserwacyjnych, zabezpieczenia wykonania budowli, kontroli prowadzenia robót i ich odbioru, projektowania sztucznych dróg wodnych na zachód i południe od Wisły, zawiadywania majątkiem ruchomym i nieruchomym na przestrzeniach rzek do zakresu działania tego wydziału należących,

- 3) z wydziału budowlanego dla środkowej Wisły od Kamienny do km. 684 pod Włocławkiem wraz z dopływami określonymi w ustępach 5), 6) i 7) punktu a § 2 niniejszego rozporządzenia oraz z wy-

mienionemi w ustępie b) § 1 niniejszego rozporządzenia dopływami dla opracowywania projektów szczegółowych nowych robót zatwierdzania projektów i kosztorysów konserwacyjnych dla kontroli i odbioru robót i zawiadywania majątkiem ruchomym i nieruchomościom na tych przestrzeniach rzek, wreszcie dla opracowywania projektów generalnych regulacji całej Wisły i dopływów, oraz dla projektowania sztucznych dróg wodnych na wschód od Wisły,

4) z wydziału budowlanego dla dolnej Wisły poniżej km. 684 pod Włocławkiem dla zatwierdzania projektów i kosztorysów robót konserwacyjnych kontroli i odbioru robót i zawiadywania majątkiem ruchomym i nieruchomościom na tej przestrzeni rzeki; wydziałowi temu porucza się nadto sprawy łamania lodów, bezpośredni kontakt z Radą Portu w Gdańsku, sprawy gruntowe i przewozów,

5) z wydziału nurtowego dla wykonywania inspekcji żeglugi, opieki nad nurtem i prowadzenia robót doraźnych celem uzyskania potrzebnych dla żeglugi głębokości,

6) z wydziału mechanicznego dla załatwiania spraw taboru (holowników, statków inspekcyjnych, motorówek, pogłębiarek) i warsztatów,

7) z biura hydrograficznego dla wykonywania służby hydrograficznej oraz studjów i pomiarów dla opracowania ogólnych i szczegółowych projektów regulacji rzek.

§ 7. Dyrekcja Dróg Wodnych w Wilnie składa się:

1) z wydziału ogólnego dla załatwiania spraw osobowych, administracyjnych, budżetowych, rachunkowych, gospodarczych, opracowywania kontraktów i rozporządzeń i prowadzenia kancelarii dyrekcji,

2) z wydziału budowy dla prowadzenia zarządu technicznego, opracowywania projektów generalnych, zatwierdzania projektów szczegółowych w granicach kompetencji, wykonywania kontroli prowadzonych budowli i kolaudacji ukończonych robót,

3) z wydziału nurtowego, wydziału mechanicznego i biura hydrograficznego, których zakres działania odnośnie do rzek należących do tej dyrekcji jest ten sam jak zakres działania wskazanych w § 6 poz. 5), 6) i 7) niniejszego rozporządzenia wydziałów i biura hydrograficznego odnośnie do rzek należących do Dyrekcji Dróg Wodnych w Warszawie.

§ 8. Dyrekcji dróg wodnych w Warszawie podlegają następujące zarządy dróg wodnych:

a) zarząd dróg wodnych w Krakowie, który obejmuje odcinek Wisły od ujścia Przemśy do ujścia Dunajca, Przemśę od połączenia się obu Przemś, oraz budowę i konserwację kanału żeglugi z krakowskiego zagłębia węglowego do Krakowa,

b) zarząd dróg wodnych w Tarnowie, który obejmuje odcinek Wisły od ujścia Dunajca do ujścia Brnia (Otałęż — km. 210) Nidę od połączenia się obu Nid oraz Dunajec od ujścia Łososiny,

c) zarząd dróg wodnych w Sandomierzu obejmujące odcinek Wisły od ujścia Brnia do ujścia Kamiennej oraz San od ujścia Wisłoka,

d) zarząd dróg wodnych w Puławach obejmujący odcinek Wisły od ujścia Kamiennej do

ujścia Radomki oraz Wieprz od ujścia Bystrzycy,

e) zarząd dróg wodnych w Warszawie obejmujący Wisłę od ujścia Radomki do ujścia Bugu oraz Pilicę od ujścia Wolborki,

f) zarząd dróg wodnych w Płocku obejmujący Wisłę od ujścia Bugu do Korabnik (km. 684) poniżej Włocławka,

g) zarząd dróg wodnych w Toruniu obejmujący odcinek Wisły od Korabnik (km. 684) do Karolewa (km. 784 dawniej 65),

h) zarząd dróg wodnych w Chełmnie obejmujący Wisłę od Karolewa (km. 784) do km. 849 (dawniej 131),

i) zarząd dróg wodnych w Tczewie obejmujący odcinek Wisły od km. 849 do granic Państwa,

k) zarząd dróg wodnych w Wyszku dla Bugu poniżej ujścia Raty,

l) zarząd dróg wodnych dla Narwi i jej dopływów określonych w ustępach 1, 2, 3 i 4 punktu b § 2 niniejszego rozporządzenia.

§ 9. Dyrekcji Dróg Wodnych w Wilnie podlegać będą:

a) zarząd dróg wodnych w Augustowie dla kanału Augustowskiego spławnych i żeglownych odcinków Biebrzy i Czarnej Hańczy oraz Biebrzy nieskanalizowanej,

b) zarząd dróg wodnych w Grodnie dla Niemna od granicy polsko-rosyjskiej do granicy polsko-litewskiej oraz jego spławnych i żeglownych dopływów z wyjątkiem rzeki Szczary i Wilji z dopływami,

c) zarząd dróg wodnych w Wilejce dla Wilji w granicach Państwa i jej spławnych dopływów oraz granicznej przestrzeni Dźwiny z dopływami,

d) zarząd dróg wodnych w Słonimie dla kanału Ogińskiego oraz żeglownych i spławnych odcinków Szczary i Jasiołdy,

e) zarząd dróg wodnych w Pińsku dla skanalizowanej i żeglownej części Piny oraz Prypoci od ujścia Turcji do granic Państwa,

f) zarząd dróg wodnych w Brześciu n/Bugiem dla kanału Królewskiego wraz z kanałami zasilczymi (Białozierskim, Orzechowskim i Turskim) oraz żeglownego i spławnego odcinka Muchawca do jazu na Bugu pod Brześciem n/Bugiem,

g) zarząd dróg wodnych w Rożyszczach dla spławnych i żeglownych odcinków rzek Styru z Ikwą, Stochodu, Horynia i Stuczy wołyńskiej.

§ 10. Do obowiązków zarządów dróg wodnych należą:

a) wykonywanie szczegółowych pomiarów,
b) opracowywanie szczegółowego projektu budowy w ramach zatwierdzonego programu robót,

c) opracowywanie szczegółowych projektów i kosztorysów na wszelkie roboty zachowawcze,

d) wykonywanie budowli regulacyjnych, kanałowych i portowych według zatwierdzonych projektów szczegółowych, zarządzanie we

- własnym zakresie działania robót zachowawczych w granicach zezwolonego na ten cel kredytu oraz zakup w drodze przetargu lub z wolnej ręki materiałów budowlanych do wysokości i w trybie odnośnymi rozporządzeniami ustanowionych,
- e) zakładanie nowych plantacji wiklinowych i ogólna administracja państwowymi plantacjami wiklinowymi,
 - f) bezpośrednia administracja drogi wodnej,
 - g) opieka nad nurtem rzeki, czyszczenie łożysk z pni, karczwy i kamieni oraz wytyczanie i oświetlanie nurtu,
 - h) inspekcja żeglugi i spławu, cechowanie galarów i rejestracja statków, o ile czynność ta nie jest zastrzeżona dyrekcji,
 - i) współdziałanie z władzami administracyjnymi przy wykonywaniu policji rzecznej,
 - j) administracja przydzielonego do robót taboru budowlanego i inspekcyjnego,
 - k) ściąganie opłat żeglugowych,
 - l) wskazywanie interesowanym miejsc poboru żwiru i piasku, stawianie kąpielowych urządzeń i t. d.,
 - l) zwracanie się do Prokuratorji Generalnej o poradę i zastępstwo prawne w granicach otrzymanych upoważnień.

W ogólności zarządy dróg wodnych powołane są do bezpośredniego kierowania robotami na drogach wodnych i spełniania wszelkich czynności urzędowych stojących w związku z utrzymaniem i budową takich dróg oraz zawiadywania ruchomym i nieruchomym majątkiem administracji wodnej.

§ 11. Stojące w sprzeczności z niniejszem rozporządzeniem postanowienie Ministra Robót Publicznych z dnia 17 grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. № 135, poz. 1129) znosi się.

§ 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1925 r.

Kierownik Ministerstwa Robót Publicznych: *Rybczyński*
